

HINDAMISSTANDARD

Õmbleja, tase 3

Kutsestandardi nimetus	Õmbleja, tase 3
EKR tase	3

Sisukord:

- I Üldine teave**
- II Hindamiskriteeriumid**
- III Hindamismeetodid ja nende kirjeldus**
- IV Juhised ja vormid hindajale**
- V Vormid kutse taotlejale**
- VI Tähtajad**

I Üldine teave

- Hindamisstandard on koostatud kutse taotlejate kompetentsuse vastavuse hindamiseks **Õmbleja, tase 3** kutsestandardis kirjeldatud kompetentsusnõuetele.
- Kutseksam toimub vähemalt üks kord aastas. Vastav info kuulutatakse välja kutse andja Kutseksamikeskus MTÜ kodulehel www.kutseksamikeskus.ee.
- Õmbleja, tase 3 kutse taotleja peab kutse taotlemisel vastama alljärgnevatele tingimustele. Taotleja on kas:
 - kutsehariduse lõpetaja ning on läbinud vastava kutseõppe tasemeõppe õppekava täies mahus.
 - omandanud kutsealased oskused praktilise erialase töökogemuse käigus ja läbinud vastavad täiendkoolitused.

1.1. Hindajad

Hindamist teostab kutsekomisjoni poolt moodustatud hindamiskomisjon, mis koosneb õmblustööstuse sõltumatutest ja kompetentsetest spetsialistidest: tööandjate esindajad, koolitajate esindajad jne. Hindamiskomisjon on vähemalt kolmeliikmeline.

1.2. Hinnatavad kompetentsid

Õmbleja, tase 3 kutse taotlejad peavad kutse saamiseks tõendama järgnevaid kompetentse:

- 1.2.1 **B.2.1 Töövahendite, seadmete ja masinate käsitsemine**
- 1.2.2 **B.2.2. Õmblusoperatsioonide tegemine**
- 1.2.3 **B.2.3. Kuumniiske töötlemine**
- 1.2.4 **B.2.4 Kutset läbivad kompetentsid**

II Hindamiskriteeriumid

KOMPETENTS	HINDAMISKRITEERIUM	TÕENDAMISE VIIS
B.2.1. Töövahendite, seadmete ja masinate käsitsemine		
Õmblusseadmele seadistuste tegemine	<p>Kutse taotleja:</p> <p>a) Valmistab masina ette (niidistab, valib nõela ja presstalla, reguleerib pistet), lähtudes tööülesandest, materjali liigist ja masina eripärast;</p> <p>b) Puhastab töö lõppedes masina seest ja väljast, vajadusel ka tööoperatsioonide vahetumisel, järgides õmblusmasinate hooldusnõudeid;</p> <p>c) Valib juhendamisel masinal olevaid programme (näit. niidi lõikamine, õmbluse algus- ja lõppkinnituse tegemine jne.);</p> <p>d) Reguleerib juhiste alusel kuum-niiske seadme temperatuuri, aja ja surve vastavalt materjali omadustele.</p>	<p>Praktiline proovitöö</p> <p><i>Taotleja</i></p> <p>a) seadistab õmblusseadme (niidistab, valib nõela, presstalla, reguleerib piste, valib programmi jne) tööülesandest lähtuvalt;</p> <p>b) puhastab seadme töö lõppedes ja vajadusel ka tööoperatsioonide vahetumisel;</p> <p>c) valib kuum-niiske töötlemise seadme temperatuuri, aja ja surve vastavalt materjalile</p> <p>Test:</p> <p><i>Taotleja</i></p> <p>a) teab õmblusseadmele nõela, niidi ja erinevate presstaldade valiku põhimõtteid;</p> <p>b) teab õmblusseadmete hooldamise ja kuum-niisketel seadmetel temperatuuri valimise põhimõtteid;</p> <p>c) tunneb erinevaid kuumniiske töötlemise seadmeid (triikraud, pressid, mannekeenid);</p> <p>d) teab ja tunneb erinevaid pistete ja õmbluste liike ning milliste toodete, materjalide ning toote sõlmede juures neid kasutatakse;</p> <p>e) teab muid õmblustööstuses kasutatavaid seadmed ja masinad, nende otstarvet ja üldist tööpõhimõtet;</p> <p>f) tunneb õmbleja tööks vajalikke töövahendeid.</p>
Õmblusseadme hooldamine ja puhastamine		
Õmblusmasina programmide valimine ja kasutamine		
Kuum-niiske seadmete kasutamine		

KOMPETENTS	HINDAMISKRITEERIUM	TÕENDAMISE VIIS
B.2.2. Õmblusoperatsioonide tegemine		
Ühendusõmbluste õmblemine, detailide äärestamine ja palistamine	<p>Kutse taotleja</p> <p>a) Ühendab, äärestab ja palistab detaile vastavalt toote- ja materjaliliigile, järgides ettenähtud õmblusvaru ja vastasmärke;</p> <p>b) Õmbleb sissevõtteid, järgides detailil olevaid märgistusi. Ühendab figurseid detaile, järgides ettenähtud õmblusvaru ja vastasmärke;</p> <p>c) Valmistab väikedetailid (nt taskuklapid, mansetid ja kätised, põõnad, pagunid, vööd, värvlid, lipsud jne), järgides tehnoloogilise järjestuse juhiseid;</p> <p>d) Märgib erinevate furnituuride (nööbid, pandlad, trukid, needid, haagid, tripid, öösid jne.) asukohad ja kinnitab need, vastavalt tööülesandele ja juhistele.</p>	<p>Praktiline proovitöö</p> <p><i>Taotleja</i></p> <p>a) töötleb tootedetaile kiiresti ja kvaliteetselt (ühendab, äärestab, palistab, õmbleb sissevõtteid);</p> <p>b) valmistab erinevaid väikedetaile;</p> <p>c) märgib erinevate furnituuride asukohad ja kinnitab need;</p> <p>d) arvutab nööpaugu pikkuse (vajadusel);</p> <p>e) järgib õmblusvarusid ning vastasmärke;</p> <p>f) mõistab tehnoloogilise järjestuse juhiseid;</p> <p>g) kasutab vajadusel erinevaid töö- ja abivahendeid;</p> <p>h) kasutab ratsionaalseid töövõtteid</p> <p>i) korraldab oma töökoha ja järgib tööohutuse nõudeid;</p> <p>j) töötab pingeolukorras</p> <p>Test:</p> <p><i>Taotleja</i></p> <p>a) teab ja tunneb erinevaid furnituuride kinnitamise seadmeid ja viise;</p> <p>b) on kursis väikedetailide ja furnituuridega seonduva kutsealase terminoloogiaga;</p> <p>c) teab ja tunneb erinevaid furnituuride valmistamiseks kasutatavate materjalide liike ja nende eripära;</p> <p>d) teab, kuidas märgitakse sissevõtteid ja figurseid õmblusi ning kuidas neid ömmeldakse</p>
Sissevõtete õmblemine ja figuursete detailide ühendamine		
Erinevate väikedetailide valmistamine		
Erinevate furnituuride märkimine ja kinnitamine		

KOMPETENTS	HINDAMISKRITEERIUM	TÕENDAMISE VIIS
B.2.3. Kuumniiske töötlemine		
Detailide dubleerimine	<p>Kutse taotleja</p> <p>a) Töötleb vajalikud detailid liimiriidega või liimipaelaga vastavalt juhistele arvestades materjali ja toote eripärale;</p>	<p>Praktiline proovitöö</p> <p><i>Taotleja</i></p> <p>a) <i>dubleerib detailid ja triigib/pressib pooltoote</i> b) <i>kasutab vajadusel erinevaid töö- ja abivahendeid;</i> c) <i>kasutab ratsionaalseid töövõtteid</i> d) <i>korraldab oma töökoha ja järgib tööohutuse nõudeid;</i> e) <i>töötab pingeolukorras</i></p> <p>Test:</p> <p><i>Taotleja</i></p> <p>a) teab ja tunneb erinevaid kuumniiske töötlemise seadmeid ja viise; b) teab triikimistemperatuuride valimise ja toote materjali vahelist seost; c) tunneb põhi- ja abimaterjale, nende eripära.</p>
Pooltoote triikimine/pressimine	<p>b) Triigib või pressib pooltoote, vastavalt juhisele, arvestades materjali koostist ja omadusi.</p>	

KOMPETENTS	HINDAMISKRITEERIUM	TÕENDAMISE VIIS
B.2.4. Kutset läbivad kompetentsid		
Järgib oma töös töötervishoiu, -ohutuse, -korralduse ja keskkonnahoiu nõudeid;		Läbivaid kompetentse hinnatakse eksami käigus koos kutsespetsiifiliste kompetentsidega. Praktilise tööülesande käigus hinnatakse kutse taotleja tegevust ohutusnõuete, etteantud instruksioonide ja kvaliteedinõuete täitmise, töökoha korrastamise, ratsionaalsete töövõtete, tegevuste asjakohase planeerimise ja optimaalse ajakasutuse mõttes. Muuhulgas jälgitakse, kuidas talub taotleja pingelises olukorras tööülesannete täitmist, kuidas suhtleb teiste eksaminandidega ja hindamiskomisjoni liikmetega jne.
Töötab suuliste juhiste alusel, teeb tööoperatsioone etteantud ajanormi piires;		
Paigutab töövahendid ja detailid töökohal tsoonidesse, mis tagavad õmblemisel ratsionaalsete töövõtete kasutamise ja ergonoomilise tööasendi;		
Omab ülevaadet toote- ja materjaliliikidest (kerged rõivad, tekstiilitooted, looduslikud, tehis- ja sünteetilised materjalid jne);		
Järgib igas tööetapis kvaliteedinõudeid;		
Kasutab õmblusmasinaid otstarbekalt;		
Suhtleb sõbralikult ning korrektselt;		
Kohaneb meeskonnaga, tajub oma rolli ja tegutseb vastutustundlikult;		
Suhtub kriitikasse mõistvalt ja suudab sellest õppida;		
Hoiab igas tööetapis oma töökoha korras.		

III Hindamismeetodid ja nende kirjeldus

2.1 Õmbleja, tase 3 kutsealaseid kompetentse hinnatakse järgmiste meetoditega:

2.1.1. Õppeprotsessi jooksul tehtud hindamine.

Kutsekooli õppekava mooduli läbinud taotleja teadmised loetakse hinnatuks kutsekooli õppekeskkonnas ja praktikakohas läbiviidud hindamiste alusel, kus osaleb kutse andja määratud esindaja(d).

2.1.2. Teoreetiliste teadmiste hindamine (test).

- Töömaailma taotleja teoreetiliste teadmiste test viiakse läbi kutsekooli õppekeskkonnas või töökohas. Hindamise viib läbi kutsekomisjoni poolt moodustatud hindamiskomisjon.
- Kirjaliku teadmiste testi eesmärgiks on kontrollida, kas ja millises ulatuses kutse taotleja valdab tööks vajalikke üldisi, teoreetilisi teadmisi.
- Teoreetiliste teadmiste test koosneb 75 valikvastusega küsimusest. Igale küsimusele on esitatud 3 vastusevarianti, millest 1 on õige.

Teoreetiliste teadmiste testi küsimused jagunevad:

- 50 küsimust - õmblustehnoloogia
- 10 küsimust - materjaliõpetus
- 10 küsimust - õmblusseadmed
- 5 küsimust - tööohutus, ergonoomika, töökorraldus
- Testi tegemiseks on taotlejal aega 1 tund ja 30 min.
- Test loetakse sooritatuks, kui õigesti on vastatud 38 küsimusele
- Testi tulemused antakse taotlejale teada samal eksamipäeval enne praktilise tööülesande sooritamist
- Kui testi õigete vastuste arv on 37 ja vähem, loetakse test mittesooritatuks ning taotlejat ei lubata eksami teise vooru, milleks on praktilise proovitöö tegemine. Taotlejale taotluse menetlemine lõpetatakse, taotlejale raha ei tagastata

2.1.3. Praktiline proovitöö

- Praktilise tööülesande eesmärgiks on selgitada välja kutse taotleja käeliste oskuste tase ning see, kas ja kuidas ta oma teoreetilisi teadmisi praktikas kasutada oskab.
- Praktilise tööülesande tegemine toimub kirjaliku testi sooritamise samal päeval või kutseandja teavitatud päeval kas kutsekooli õppekeskkonnas või kutse andja poolt määratud eksamikeskuses
- Kutse andja võimaldab taotlejale praktilise töö sooritamiseks järgmised vahendid:
 - Töökorras õmblusmasin(ad) ja triikimissüsteemi(d).
 - Tootesõlme tehnoloogilise juhendi (tööjoonis koos selgitusega).
 - Tootesõlme näidised.
 - Abivahendid, tulenevalt praktilise tööülesande tehnoloogilisest eripärast.
 - Detailid, abimaterjalid tootesõlme valmistamiseks.
 - Õmblusniidid
- Enne praktilise tööülesande alustamist tutvub taotleja eksamiülesande näidise, juhendi ja tööle esitatavate kvaliteedinõuetega
- Praktilise proovitöö käigus õmbleb kutse taotleja määratud aja jooksul kaks ühesugust tootesõlme, millest ühe valib ta esitamiseks hindamiskomisjonile

- Praktiline töö loetakse sooritatuks, kui tootesõlm on ömmeldud vastavalt juhendile etteantud aja jooksul ning vastab etteantud näidisele ja kvaliteedikriteeriumitele.
- Taotlejal on aega praktilise töö sooritamiseks 2 tundi ja 30 min.

IV Juhised ja vormid hindajale

Kutseeksami sooritamisel hinnatakse iga hindamise meetodi tulemust eraldi.

1. Enne hindamist tutvuge:

- **Õmbleja, tase 3** kutsestandardiga;
- MTÜ Kutseeksamikeskus Rõivatootmise ja tekstiilitööstuse kutseala kutsete kutse andmise korraga ja eksamimaterjalidega (hindamisvormid, hindamisülesanded, konkreetsed praktilised ülesanded jm).

2. Hindamise ajal:

- täitke iga taotleja kohta personaalne hindamisvorm;
- esitage vajadusel lisaküsimusi kompetentsusnõuete täitmise osas;
- vormistage hindamistulemus iga hindamiskriteeriumi kohta.

3. Hindamise järel:

- andke taotlejale konstruktiivset tagasisidet;
- vormistage kõigi hindamiskomisjoni liikmete ja taotlejate kohta kokku üks hindamisprotokoll;
- edastage oma ettepanekud kutse andmise kohta hindamisprotokollina kutsekomisjonile (hindamiskomisjoni esimees);

V Vormid kutse taotlejale

- Lisa 1 Kutse taotluse vorm.
NB! Kutseõppeasutuse lõpetajate kutse taotlused esitab õppeasutus Kutsekoja kutseregistrisse ja edaspidine infovahetus toimub samuti kutseregistris.
- Lisa 2 CV vorm
- Lisa 3 Teatis kutse taotlejale

KUTSE TAOTLEMISE AVALDUS KUTSEEKSAMIKESKUS MTÜle

TAOTLEJA:			
1. Ees- ja perekonnanimi			
2. Isikukood			
3. Postiaadress			
4. Kontakttelefon			
5. E-posti aadress			
6. Tööandja/kutseõppeasutus: nimi, aadress, kontaktisiku nimi ja telefon			
7. Taotleja ametikoht			
9. TAOTLETAVA KUTSE NIMETUS JA TASE		esmane	taastõendamine
10. TAOTLUSELE LISATUD DOKUMENDID:	Lehti		
10.1. Isikut tõendava dokumendi koopia			
10.2. Vormikohane tööalane CV			
10.3. Omandatud haridust või nõutud tasemeõppekava läbimist tõendava dokumendi koopia(d)			
10.4. Täiendkoolituse läbimist tõendava dokumendi koopia(d) (vajadusel)			
10.5. Maksekorraldus kutseomistamisega seotud kulude tasumise kohta			
* Olen nõus oma ees- ja perekonnanime ning isikukoodi avalikustamisega kutseregistris (jah/ei)			
* Soovin trükitud kutsetunnistust (jah/ei)			
11. KUTSE TAOTLEJA			
<i>Kuupäev:</i>		<i>Allkiri:</i>	
12. TAOTLEJALE SOBIV TEATISE SAAMISE VIIS			
<i>Postiaadress:</i>			
<i>E-post:</i>			

Täidab Kutseeksamikeskuse MTÜ esindaja

Avalduse saamise kuupäev	
Avalduse registreerimise number	
Vastuvõtja	

TÖÖALANE CV

ÜLDINFO

Perekonnanimi:	
Eesnimi:	
Sünniaeg:	
Haridus:	

TÖÖKOGEVUS (*alates viimasest/praegusest töökohast*)

Üldine tööstaaž:

Ajaperiood: <i>alates</i> <i>(kuu/aasta) kuni</i> <i>(kuu/aasta)</i>	
Tööandja	
Amet	
Töökirjeldus	

Ajaperiood: <i>alates</i> <i>(kuu/aasta) kuni</i> <i>(kuu/aasta)</i>	
Tööandja	
Amet	
Töökirjeldus	

Ajaperiood: <i>alates</i> <i>(kuu/aasta) kuni</i> <i>(kuu/aasta)</i>	
Tööandja	
Amet	
Töökirjeldus	

HARIDUS (*alates viimati lõpetatud õppeasutusest*)

Haridusasutus	
Õppeaeg	

Eriala	
---------------	--

Haridusasutus	
----------------------	--

Õppeaeg	
----------------	--

Eriala	
---------------	--

TÄIENDKOOLITUSED (nimetada need, mis on seotud taotletava kutsekvalifikatsiooniga)

Koolitaja	
------------------	--

Koolituse nimi	
-----------------------	--

Koolituse sisu	
-----------------------	--

Koolitaja	
------------------	--

Koolituse nimi	
-----------------------	--

Koolituse sisu	
-----------------------	--

TEATIS KUTSE TAOTLEJALE

Kutse andja Kutseksamikeskus MTÜ vaadanud läbi taotleja

Ees- ja perenimi: _____

Isikukood: _____

kutse taotlemise avalduse, **otsustab**:

Otsus	Märke
Lubatud kutseksamile	Jah
Ei ole lubatud kutseksamile	vt põhjendust
Kutseksam toimub	
Kuupäev	
Kellaaeg	
Toimumise koht	

Eitava otsuse põhjendus:

Osavõtust palume teatada hiljemalt

Kuupäev _____

Telefoni nr _____

E-posti aadress _____

VI Tähtajad

Kutse andja kuulutab eksami välja hiljemalt 2 kuud enne toimumise kuupäeva. Nõutud dokumendid esitatakse 1 kuu enne toimumise kuupäeva. Kutsekomisjon annab teate hindamisele/eksamile lubamise kohta 2 nädalat enne hindamise toimumise kuupäeva.